LOUNAIS-SUOMEN POLIISILAITOS
Eerikinkatu 40-42, PL 51
20100 Turku
Puhelin 0295 440501
E-mail: etunimi.sukunimi@poliisi.fi

Raisio 10.11.2015

EDUSKUNTA
LAKIVALIOKUNTA
email: LaV@eduskunta.fi

Viite: Sähköpostitse 3.11.2015 lähetetty pyyntö asiantuntijalausunnosta HE 55/2015 liittyen.

LAUSUNTO

Katson, että hallituksen esitys selkiyttää ympäristörikosten säätelyä, parantaa rikosvastuun toteutumista ympäristörikosten alalla ja sillä on myös yleisestävää vaikutusta kansalaisiin.

Perustelen kantaani seuraavasti. Poliisille ympäristörikossäännökset ovat olleet hankalia jo sen takia, että poliisilla ei ole lähtökohtaisesti koulutusta aineellisesta ympäristölainsäädännöstä, johon ympäristörikossäännöksissä viitataan. Ympäristön turmelemista koskevan säännöksen tekninen kirjaaminen toiseen muotoon helpottaa tämän aineellisen lainsäädännön löytämistä ja säännöksen tunnusmerkistön hahmottamista.

Tärkeimpänä uudistuksena pidän sitä, että törkeän ympäristön turmelemisen tunnusmerkistötekijäksi otetaan myös huomattavan taloudellisen hyödyn tavoitteleminen. Käytännön työssä on jo pitkään huomattu, että ympäristörikoksia tehdään pitkälti taloudellisen hyödyn takia. Koska tämä ei ole aiemmin ollut tunnusmerkistötekijänä, on rikos saattanut olla tekijälleen erittäin kannattava ja ympäristön turmelemisen oikeuskäytäntö on ollut niin lievä, ettei mahdollisella kiinnijäämisellä ole ollut minkäänlaista pelotevaikutusta. Monesti tämäntyyppiset teot ovat tahallisia ja sovellettava rangaistusasteikko suhteessa teon

moitittavuuteen on ollut aivan liian lievä. Käytännön työssä tätä uudistusta on siten odotettu. Hallituksen esityksessä ei nyt oteta kantaa siihen, mitä on pidettävä euromääräisesti huomattavana taloudellisena hyötynä. Olisi hyvä, jos lain esitöissä annettaisiin jokin viitearvo tähän.

Törkeän luonnonsuojelurikoksen ottamista lakiin puoltaa se, että nyt luonnonsuojelurikoksena voi tulla käsiteltäväksi luonnolle hyvinkin vahingollisia tekoja ja luonnonsuojelurikoksen rangaistusasteikko on näissä tapauksissa lievä. Luonnonsuojelurikoskin voi olla selkeästi talousrikos ja esim. jonkun tietyn rauhoitetun lajin hävittämisellä voi olla suoraan vaikutusta esim. kaavoitukseen. Siten taloudellisen hyödyn tavoittelemisen ja erityisen suunnitelmallisuuden ottamiset rikoksen tunnusmerkistötekijöiksi ovat tärkeitä parannuksia. Esitutkintaviranomaisen käyttöön tulee myös lukuisia uusi keinoja rikoksen selvittämiseen, kun rangaistusmaksimi nousee neljään vuoteen vankeutta.

Yhteenvetona totean, että uudistus on erittäin odotettu käytännön työn tekijöiden taholta.

Rikoskomisario Kaarle Lönnroth